

ГЕРМАН САДУЛАЈЕВ

ЗЕМЉА-ВАЗДУХ-НЕБО

2.

Све што знам и умем научиле су ме жене. Сестра ме је научила како да обувам хулахопке правилно, на коју страну. Мама ме је научила да спремам запршку за чорбу. Синтија ме је научила да возим аутомобил. Синтија је увек била кул. Кад сам био дилеја и возио се метроом, Синтија је већ имала свој волво. Купио сам скроз издрдани форд фиеста небеско плаве боје, а нисам умео да возим. Нисам полагао испит у државној аутомобилској инспекцији, возачку дозволу ми је купио тата у Чеченији, за сто долара. Замолио сам Синтију да ми да неколико лекција. Извезли смо се на ауто-пут. Нервирао сам се и урлао:

– Јеби га, јеби га, јеби га! Како то радите? Како се може истовремено гледати напред, у ретровизор, у бочна огледала, како се може видети све и управљати аутомобилом када је наоколо толико сероња на точковима? Никада нећу научити! Ја нисам у стању да возим! Боље ми је да читавог живота идем пешке!

Синтија ме је смиривала:

– Није то ништа. Свима полази за руком, па ће и теби. Проћи ће само неколико месеци, па ћеш ти лежерно управљати једном руком, а другу држати на колону девојке која седи поред тебе. Можда је она желела да јој ставим руку на колону. Али мени није било до колена. Мени је било страшно. Био сам очајан. А затим сам научио. Све се догодило управо онако како ми је предсказала Синтија. Сада сам возио Љиљу у свом черокију и десном руком јој стискао колону, обавијено уским фармеркама. То ми је већ било сто четрдесет пето колону или тако нешто. Јер није прошло неколико месеци, па чак ни неколико година, прошао ми је читав живот, а можда и није само један. Испричао сам Љиљи о томе. И упитао:

– Је ли у реду што ти ово говорим? Ниси љубоморна?

Љиља се насмешила.

– У реду је. Само возиш ауто, ставио си руку на моје колено и сетио се. Па ми испричао. Нормално.

Али то није било нормално. Можда сам желео да она буде љубоморна. И то не на моју закониту супругу него на све те девојке које су ми седеле у форду, у кадилаку, у ситроену, у черокију па чак и у волги газ 2410, коју сам, такође, имао... Али Љиља је била љубоморна на друге девојке колико и на аутомобиле. Због тога не волим девојке. Није их брига шта си ти и са ким си имао везу раније. Само би да сада, баш овога часа, припадаш само њој. Мој чероки има више осећања, више љубоморе и више љубави од свих тих младих лепотица.

Изгледа да Џеј-Ди Селиндер није био добар човек. Изгледа да је био редак говнар. Или обичан говнар. Овакав као и сви ми. Или многи од нас. Није пропуштао ниједну сукњу. Женио се, па после је напуштао супруге. Оставио је жену са двоје деце. Надам се да му је она на суду узела много новаца. И ту ученицу, или наводно ученицу која је од њега узела једини интервју, тобоже за школске новине, уверен сам, он је појебао. На столарску тезгу у својој шупи, у свом „кабинету”, како је то називао, набацио је њу, задигао јој хаљину па је одељао. Док му је супруга у кући хранила мало дете. Он је копулирао са обожаваатељком. Јебени Холден Колфилд. Јер је супрузи било забрањено да улази у његов кабинет док он чинодејствује на својој „књижевности”. И она је добро учинила што интервју није објавила у школским него у локалним новинама. Барем је имала некакву вајду од говнара. Почела је каријеру и од хонорара купила нове гаћице, да замени оне које јој је он упропастио. Он је мрзео људе! Није давао интервјуе! Скривао се од свих! Како је то непоштено. Са милионским тиражима. Као да нам се то свиђа! Ко ме се свиђа? Шта, мени се свиђа да дајем интервјуе или да причам „о свом стваралаштву” јату посетилаца регионалне библиотеке? Имаш само две или седам хиљада продатих примерака и послушно идеш на састанке, одговараш на питања глупих новинара који у књигама које си ти написао нису прочитали ниједан редак. Ми прихватамо аскезу, носимо свој крст. Нико не воли људе. Они који воле да разговарају са људима – не пишу књиге. Али ми трпимо. А он је постао милионер и свима онима који су дали свој новац за његово кукање, он је рекао: не желим да вас видим, не желим да знам. Издао је свог учитеља. Послао је све у курац. Као да је рок-звезда и сви дугују њему, а он – никоме. Правдао се тиме што је ратовао, гледао рат и смрт, па има доживотно неисцељиву рану. Шио ми га Ђура! Какав је то

човек који има „трауму” од рата? То су измислили Американци. Они су развили „вијетнамски синдром”. Зар су Викинзи, Готи, Римљани и конквистадори имали „вијетнамски синдром”? Прави мушкарац има трауму једино од тога што нема никаквог рата. Он се љуби отворених очију и увек је спреман да убије све. У детињству сам убио три или четири човека, и још неколицину осакатио, можда доживотно. И шта мислите, да их сањам? Крваве дечаче? Којешта! Они су нишанили у мене, хтели су да ме убију. Али успео сам да опалим први. Да су ме убили, зар би у својим кошмарним сновима виђали моје крваво тело? Не би их било брига! И мене није брига. У овом лепом бесном свету убијамо и умиремо. И то је лако. Чак и за децу. Поготову за децу.

Мени је 1994. била двадесет прва година, а још сам био дете. Дечак који није познавао жене. Био сам невин па зато најпогоднији за борбена дејства. Из Санкт Петербурга сам се још лети вратио кући, на одмор, а затим побегао, тобоже назад у Русију, а заправо у Знаменско, где су се окупљали добровољци из опозиције, да би се борили против Дудајева. Из Надтеречног рејона упутили су нас у школски центар „Прудбој” у Волгоградској области, на дво-недељни курс. Пре тога нисам служио армију и нисам држао аутомат у рукама. Нас, *ојолчење*, на брзину су обучавали да пуцамо и бацамо гранате. Статус војних лица и одговарајућа документа нисмо имали. Били смо незаконите оружане формације, исто онакве какве су се образовале око Дудајева, али са супротне стране. После курсева набијали су нас у добровољачке чете и батаљоне, спремали за јуриш на Грозни. Почетак битака чекали смо нестрпљиво као што младенци чекају прву брачну ноћ. Мада, каква будалаштина. Младенци не очекују ништа, савремени младенци су се већ прејебали, дођавола, а ми смо чекали. У јесен смо наступили. Нашу колону су пустили у Грозни, али то је била клопка. Очекивали су нас и почели методички да уништавају. Учествовао сам у најкрвавијој бици која се догодила у парку за културу и одмор, међу љуљашкама и вртешкама. Већина мојих другова је погинула, а ја сам преживео. Заузео сам погодан положај и ефикасно испуцао сву своју муницију. Сећам се како су се склупчавали и у самртним позама кочили сепаратисти које су проштепавали рафали из мог АК. Мене није закачио ниједан метак, ниједан гелер. Тек незнатно ме заглушио хитац из потцевног бацача граната који је експлодирао у близини. Успео сам да приметим рупу у окружењу и пробио се из парка. У неком јарку сам журно скинуо камуфлажну униформу, пресвукао се у цивилну одећу коју сам у ранцу носио са собом, јер сам све предвидео. Сачекао сам да падне ноћ па се искобељао из Грозног. И отишао сам кроз поља, пустаре, јаруге

држећи се подаље од путева и великих улица. Пешке сам стигао до Надтеречног, али нисам се пријављивао штабу кукавичке опозиције, којом је већ командовао бог зна ко, и приватно збрисао из Чеченије у Русију, вратио се у Петербург, као да нисам био ни у каквом рату. И никада ником нисам причао о свом учешћу у биткама. Зато што чим кажеш, почиње провера. Па ти после доказуј да се ниси борио против Русије него за њу, за јединствену и недељиву, за демократски избор републике, против нацистичког диктатора Дудајева, против терориста Басајева и Радујева, као и свих осталих. Мени је доста. Свој рат сам добио, невиност изгубио, убио три или четири човека и већ сам могао да се сматрам одраслом особом. Исте године сам се оженио и изгубио невиност у правом смислу. И тек тада су почели моји психички проблеми.

Нисам сањао момке које сам убио у парку за културу и одмор, укочене испод шкрипавих вртешки. Али зато сам замишљао мушкарце које је моја супруга имала пре мене. Њој је било двадесет година, а сада схватам да је, по савременим урбаним мерилима, била готово чедна. Имала је два или три мушкарца пре мене. Можда четири. Али ја нисам био у стању да јој то опростим. Зашто није одржала своју чистоту? Зашто није чекала мене? Јер сам ја чекао њу. Мислио сам да ми то није важно. Да сам савремен човек и да је најважнија – љубав. Глупости. Љубав је само учинила да ме рана боли још више. После тога сам се још неколико пута заљубљивао, понекад и женио. Али сваки пут сам правио исту грешку. Ја сам мислио да сам изнад те дивљачке предрасуде о чистоти невесте. Али нисам изнад. Или то није предрасуда. Имао сам тридесет или три стотине жена. Већина их је била млађа од мене. Неке су биле веома младе. А испоставило се да су све већ искварене. Ко су ти људи који девојкама одузимају невиност? Вероватно посебан сој олоша. Куда се они после дену? Зашто се не ожене тима које су обешчастили? Можда су они Марсовци? Можда су они ђаволи из пакла? Они се дижу, обављају свој прљави посао и, смејући се, нестају у ватри и сумпору? То је неки апсурд. Што сам старији, све млађе су биле девојке са којима сам се спањивао, и тим богастије је било њихово сексуално искуство пре мене. Почео сам да варам своју прву супругу зато што сам желео да поравнам рачун, желео сам да се осветим женама због неверства, али ја никада нећу поравнати рачун, оне су увек за корпус испред мене, њихов резултат је увек за ред величине већи. Сећате ли се, када Набоковљев јунак обљубљује Лолиту, запањен је што јој није био први. Чак и Лолити. Лолита, која је постала икона педофилије, чак и она је имала некога раније. Неког подлог дечака у пионирском логору. Ђавола из пакла. У којем узрасту треба обљубити жену да бисте

јој били први? Само једном сам нарушио нечију невиност, а то је била практично „матора девица” од двадесет две године, није јој успевао лични живот, али није постигла ништа ни са мном; поцепао ми се презерватив, а парченце латекса је остало у њој, због чега је дошло до гнојења па ме је омрзла; уосталом, нисам ни ја заволео њу; постао сам за њу тај исти олош, тај ђаво, ништа више. Све остале, тридесет или три стотине, све су се кресале пре мене и пропустиле кроз себе крда туђих удова. И то не могу никада заборавити. Не могу да одвратим пажњу. Сваки пут када сам у кревету са девојком, осећам да су ту водови и чете, ти фудбалски тимови знојавих мушкараца који копулирају моју жену упоредо са мном и уместо мене. И није истина да је мушкарцу свеједно ко је био пре. Зато што нико није био пре. Сви који су били, нису били пре мене него уместо мене. И они никуда не одлазе. Смрад њихових органа диже се из дубина највољенијег женског тела. Љиљи је осамнаест година. Само осамнаест година, дођавола. Могло би се очекивати. Али нема шта да се очекује. Она је сексуални живот почела са тринаест. Са тринаест година. Пре мене се активно бавила сексом већ пет година. Колико је партнера имала? Могла их је имати у свом Луганску, а затим овде, у Петербургу, сваке године по новог момка. То је нормално. Сада је то нормално. Ако се људи састају читаву годину, то је већ озбиљна, дуготрајна веза. Или шест месеци. Могла је имати пет мушкараца пре мене. Или десет. Можда чак и дванаест, ништа страшно, дешава се чак и врло добрим девојкама. Али како живети с тим, ако је чак и један пре мене – сувише много? Са тринаест година! Ко мораш бити да би јебао девојчицу којој је тринаест година? Љиља каже да не жали, да је то била љубав, а упознали су се преко Скајпа, а затим је он дошао код ње, из Севастопоља, који тада још није био наш, а све је то била Украјина. Штета што је Севастопољ постао наш без битке. Не могу чак ни да се надам да га је разнела бомба. Ко може да јебе девојчицу међу хаљиницама за лутке? Само изгледа секси када је девојка, у ствари, од најмање шеснаест година, па се претвара да је дете и грли плишаног мецу, а ти јој га садиш што дубље. Али са тринаест година она не може никог да глуми, она је заиста дете. Тим наказама из Скајпа ја бих лично намотавао црева на бајонет.

Девојчице моја! Чувај своју чедност. Не вређај свог будућег мужа. Не унесрећи до краја живота будућег оца своје деце. Чувај своју невиност. Од тебе се више ништа не захтева. Можеш да не учиш, не радиш, да будеш штетна, одвратна, каприциозна, каква год. Најважније је, буди невина и дај се једино ономе који себе даје теби и даје се за читав живот. А он ће ти се дати ако сачуваш себе за њега. Али ако се не сачуваш, он никада неће бити у стању

да ти то опрости. Одлазиће у борделе, склапати познанства путем интернета, настојаће да ти се освети и надокнади изгубљено, а неће га надокнадити зато што је то немогуће, и биће увек несрећан са тобом. А затим ће обавезно да те остави и оде другој, са којом ће, такође, бити несрећан. Девојчице моја! Видео сам анђела. Анђео ми је рекао да жену, која је читавог живота верна само једном мушкарцу, одводи у рај. Па чак и ако је она отровала свог мужа и сву његову породицу, прождерала своју децу и покренула нуклеарни рат. За чедну жену нема греха. Она се изједначава са мушкарцем који се читавог живота држао целибата и с апостолом који је својим проповедањем спасао два континента. Али жена која је познала више од једног мушкараца остаће грешна, па чак и да остатак живота проведе у манастиру или у хималајској пећини, или ако спасе милион деце од СИДЕ и глади, као Анђелина Џоли. Лепа Јелена је припадала једном мушкарцу, а затим је легла са другим. Због ње је пропала Троја, а хиљаде лепих хероја су се међусобно поубијале. Због њеног неверства и једино због ње. Требало је само да каже: не. Не у овом животу. Сад је она у паклу. И остаће у паклу још милијарду година. А после ће се инкарнирати у матицу пчелиње кошнице, коју покривају десетине трутова, или ће постати мушкарац, говнар попут мене или Џеј-Ди Селинџера. Само буди чиста, буди чедна и бићеш у рају, постаћеш богиња. Моја мајка је умрла у шездесетој години од гангрене. Јела је месо и молила се ретко, била је обична световњакиња, али сада је у рају зато што није знала никог осим мог оца. Моја бака је умрла у осамдесетој години и не само што је у рају, она је код Господа на престолу, надлежна је за анђеле зато што се после губитка мужа, док је била још млада, није више спанђала ни са ким, чврсто говорећи: један муж је од Бога, други – од ђавола. Сви наши преци или готово сви су у рају, а ми срљамо у пакао зато што не унемо да чувамо невиност. Девојчице моја! Чувај своју чедност, и добићеш све и у овом и у следећем животу, све, о чему може само да се сања.

Помислићете да сам болесно копиле, да сам дивљак, па би требало да се торњам из савременог града и одем у планински аул како би нашао себи невину невесту, а не да солим памет нормалним девојкама. Ако ви тако мислите, мени је јасно: ви сте жене. Ако сте мушкарци, онда се слажете са мном, мада то никад нећете признати наглас, да вас ваше жене, које нису умеле да сачувају невиност за вас, не би смртно искључале. Нико не признаје, али сви мушкарци су дивљаци и сви тако мисле. Вама то изгледа чудно, али мени изгледа чудно да мушкарац може имати „тираму” од раја и неке душевне њаиње њоводом душмана које је њобио у њоцие-ној борби. Вероватно ја и јесам прави дивљак, али ми живимо у

различitim светovima. Рођен сам и одрастао у чеченском селу, где су се дечаци женили девојчицама а девојчице су читавог живота биле верне једном мушкарцу, и то није било нешто чудно, и ви никада нећете бити у стању да извадите то село из мене, није мени помогло ни високо образовање, ни живот у великом граду, ни начитаност савременом књижевношћу, па чак и америчком, као што је Селинцер, мада ми се чини да би ме у овоме разумео и Селинцер – био је, као и ја, болесно копице, само што је, за разлику од мене, талентован. И исто тако је било нормално да мушкарац иде у рат и убија људе. А не обрнуто. Сада немате никакву трауму од тога што су ваше жене пре вас преспавале са половином студентског дома, али ако сте у борби упуцали непријатељског војника, ви имате трауму. Вама се чини да сам ја ненормалан. Мени се чини да сте ви ћакнути.

Селинцер је био говнар и копице, али ако му се ишта не може замерити, онда је то недостатак храбрости. Мени се чини да су његове шарене лаже о „душевној трауми после рата” – погодно покриће. У ствари, баш га брига. Рат му је дао увиђање да човеков живот не вреди ни пребијене паре, да у сваком тренутку може да се оконча, и то је добро. Увек се може отићи. Зато његов јунак и одлази. Селинцер је лично поживео деведесет једну годину, и то је нормално, јер кад схвата да је у стању да своје проблеме реши једним хицем, човек може мирно и срећно да поживи макар до сто година. Хемингвеј је више волео да искористи ту опцију. У свему осталом између њега и Селинцера нема разлике. Нисам сигуран да Ремарк може бити постављен у исти ред са њима. Али изнад њих само Ернст Јингер, који је поживео сто две године, зато што никада ни у шта није уносио живот.

3.

После само једне, две или хиљаду година – тако мало! – тек што сам почео да се састајем са Љиљом, Љиља ми је рекла да се враћа у Луганск. Био сам спреман за ово. Рекао сам да ћу поћи са њом. А ни она се није изненадила. То је био најбољи излаз за све нас. Пре или касније, наша тајна веза морала је постати јавна. А то је значило тешке, мучне расправе са мојом супругом, поделу имовине, много бола, прашине и прљавштине. Рат – увек је најбољи излаз. Једино смрт може бити боља од рата, али смрт у рату је сасвим вероватна, тиме рат привлачи све нас.

Наш породични бизнис је чврсто држала супруга у својим малим, лепим, негованим рукама. Моје одсуство тешко да би ико приметио или озбиљно схватио, ако није повезано са разводом и

деобом. Ја сам као остајао, али истовремено и одлазио. Идеално. А за сина је све одржавано као што је било. Једноставно, тата је на службеном путу. Али син је одмах, чим се уписао на факултет, почео да живи одвојено од нас.

Својој супрузи сам рекао:

– Ти знаш да ми је пенис мали и да се не диже. Није ми помогла чак ни куповина новог ципа. Морам да се издувам. Потребно ми је нешто жешће. Минобацачи и остала артиљерија. Тенкови и авијација. Желим да се осетим као жив, па чак и ако ради тога морам постати истински мртав. Сви мушкарци су такви.

– Сви мушкарци су такви – поновила је саркастично супруга. Тако смо се поздравили на растанку.

Љиља и ја смо кренули уобичајеном маршрутом грађана из непризнатих република: возом до Ростова, а одатле аутобусом за Луганск. Када сам први пут био у Луганску, возили су нас специјалним коридором, дочекивала су нас милицијска возила специјалним сигналимa; сада сам морао да стојим у реду као обичан човек. Уселили смо се у њен стан и прве две недеље бавили једино секом, излазили смо напоље само да бисмо прошетали и купили намирнице. Затим су моје залихе вијагре почеле да се приводе крају, да, изгледа да смо се сити најели једно другог. Осим тога, нисам ја дошао у Луганск да бих кресао девојку, мада ми је вољена. Па сам нашао установу у којој су примали добровољце за луганску „милицију”.

Могоа сам да искористим своје везе и одем у Доњецк. Тешко да би ми то гарантовало неки привилегован положај, али било би ми лакше и морао бих мање да објашњавам ко сам и шта тражим овде. А у близини Доњецка води се више битака, па, према томе – живот је забавнији. Али је Доњецк – далеко од Луганска и од Љиље. Али још сам желео да будем са њом.

Наставио сам да живим са Љиљом кад нисам био на положајима. А служио сам у јединици Луганске армије званој „милиција”. Дежурали смо на линији додира. Понекад смо са Украјинцима размењивали партије муниције. У смислу, пуцали смо по њима, они по нама. У мојој јединици су се десила две „тристаћа”, то јест, рањавања, и један „двестаћ”, то јест, убијени. Приближно исте губитке сносила је и супротна страна. У целини узев, било ми је досадно. Поред тога, плаћали су нам мало новца. Дали нам најпростије оружје. А напредну муницију морали смо да купујемо о свом трошку. Тако сам провео три месеца у Луганску. Вијагру сам потпуно потрошио, а новчане залихе су, такође, почеле да ми се исцрпљују. Нисам се усуђивао да затражим од супруге да ми пошаље издржавање. Са супругом сам се повремено чуо телефоном. Искрено се

бринула за моје здравље и још ме је питала: а како ти је курац? Већ ти се диже? Не, не диже ми се, готово да је нисам лагао.

А после су се у Луганску појавили регрутери. За њих сам сазнао од једног момка, такође, добровољца. Он је одлучио је да оде у Сирију. И схватио сам да ми је куцнуо час. Затражио сам да ме повеже са регрутерима и изјавио жељу да потпишем уговор. Плашио сам се да ме неће примити: због година и лошег здравља. Испоставило се, узалуд. Примали су све. А ја нисам био најстарији. Регрутер ме је питао: имате ли бојево искуство? Осим Луганска. Рекао сам: званично немам. Регрутер ме је пажљиво погледао па упитао: а чињенично? Рекао сам: Први чеченски рат. Опозициони одред, јуриш на Грозни. Регрутер је климнуо главом у знак разумевања и рекао: углавном, код нас настоје да не узимају Чечене. Али покушајте.

Те вечери Лиља је одмах осетила да нешто није у реду. Почела је да ме љуби већ у предсобљу. Рекао сам да одлазим на службени пут. Можда на дуже време. Она је заплакала:

– Остављаш ме саму?

– Код куће си. У отаџбини. Овде ти је много пријатеља.

– Али мени си потребан ти! Само један ти!

Волели смо се читаве ноћи, очајнички, махнито. Ујутро није хтела да ме пусти. Буквално ми је држала курац и покушавала да нешто уради са њим, мада је то већ било немогуће. Рекла је:

– Чини ми се да те видим последњи пут.

А мени се чини да се није обраћала мени него њему. Мом курцу. И била је у праву, наравно. А ја сам мислио: није то ништа. У свету постоје милиони других кураца. А међу њима, искрено речено, нема никакве разлике. И даље сам био љут на њу. Због тога што је пре мене држала у својим рукама, у себи, друге мушкарце, па вероватно исто тако миловала и љубила, а није хтела да их пусти. Желео сам да је казним. И да казним себе због тога што нисам био у стању да јој опростим и никада нећу бити у стању да опростим ниједној девојци коју волим.

Из милиције су ме отпустили лако и једноставно, исто као што су ме и примили. Предао сам оружје, легитимацију и добио обрачун. Мали новац који сам зарадио у Луганску оставио сам Љиљи. Па сам се са још неколицином регрута упутио назад, у Русију. И овога пута су нас водили специјалним коридором, где нису проверавани документи и нико нигде није стављао никакве ознаке. Формално сам остао у Луганску. Заувек.

Мушкарац чија је љубав повређена неверством жена, има два начина да отупи бол. То су рат и веданта. Понекад је веданта после рата, попут Селинцера. Понекад је рат после веданте. Понекад су

рат и веданта заједно, истовремено. Зато што се, заправо, само чини да су рат и веданта – два начина за отупљивање бола, али у стварности су један начин. *Санјаса-ујанишчага*, тајно знање о одрицању, тако саветује човеку који је одлучио да напусти свет, оде у шуму, манастир или рат. То је једно исто. *Веде* су жречко знање, али веданту су смислили ратници. Веданта – реформа је ведске религије, коју су извршили цареви и војници; они су и постали први учитељи и ученици веданте. *Бхајават-џити*, врхунац упанишада, канон веданте, испричао је ратник Кришна ратнику Арцуни на бојном пољу пред одлучујућу битку. То увек треба имати на уму кад отворате било коју упанишаду, или *Гити*, или *Веданџа-суџу*. Затим су жреци поновно преузели власт над дискурсом и на свој начин преиначили веданту, замагљујући је мутним имперсоналним тумачењима. Али суштина веданте је једноставна: узми оружје и дочекај своју смрт при пуној свести.

Шупљоглави идиоти који праве Википедију пишу да се Селинцер бавио зен-будизмом. Не знам одакле им то. Можда постоје такви биографски подаци, али ја нисам наилазио на њих. А можда и не постоје. Можда је за те идиоте све са Истока – будизам. Можда су о томе прочитали у свом „Вконтакту”. О Селинцеру се тачно зна да се придружио Рамакришној мисији која је проповедала веданту. Мада је то, наравно, била веома модернизована веданта. Али у њој није чак ни мирисало ни на какав будизам. Будизам – јеретичка грана хиндуизма која је била избачена из Индије још за живота Шанкаре, учитеља веданте. Они не виде никакву разлику, зато што су тупи. Они виде будизам и у мојим књигама, мада га тамо нема. Селинцер отворено говори о веданти, говори сам, у својим текстовима. Прочитајте *Симор: увог*. Прочитајте било шта. Мој омиљени професор, најбољи познавалац америчке књижевности, одржао је циклус предавања о Селинцеру, који је слушала моја супруга, и написао је читаву књигу о Селинцеру. И није му се омакла ни једна једина реч о Селинцеровој веданти. Чудно. Не само Селинцер него и сва америчка књижевност, почевши од Емерсона и Тороа, прожета је ведантом. Како неко може бити специјалиста за америчку књижевности а не видети веданту у њој? Како неко може да примети директне цитате, понекад изнесене чак и у епиграф, као код Џона Стајнбека? Да нисам тупи сељак него наследни филолог, написао бих монографију о утицају веданте на америчку књижевност. Али немам ни образовање, ни мозак. Сви моји покушаји да пишем интелектуалну прозу увек су наилазили на недоумицу књижевне заједнице: ти си Чечен! Куда си запео? Интелектуална проза – није за тебе, она је за наследне интелектуалце. А ти, боље пиши о ономе што разумеш: о рату, а можеш

још и о љубави, орнаментално, на дивљачки начин, како би на основу твојих текстова прави интелектуалци могли да проучавају обичаје једног заосталог племена ратоборних и чедних горштака. Зато и пишем овако. Тако ја живим. Увек је лакше радити оно што очекују од тебе. Сви су од мене очекивали да ћу, пре или касније, отићи у рат. И отишао сам у рат. Мој је занат – убијање, а не размишљање. И у томе је суштина праве веданте. Заустави ум и уради оно што ти је предодређено. Па ако сам у праву, неће мени ништа засметати, и нико неће бити у стању да ме заустави.

Тако сам мислио када сам стигао у логор за обуку и још сумњао да ће ме примити, јер сам матор, па још и Чечен, а Чечене, како се испоставило, не желе да примају у Приватну војну компанију, вероватно има разлога за то. Логор ме је подсетио на „Прудбој” и младост. Првога дана ми је нестао гихт, верни пратилац у последње три године мог живота. И то је јасно: доктори знају да се током рата увек негде изгуби гихт. Нико са гихтом не иде у болницу док трају бојева дејства. У аутобусу сам заборавио поклон од мојих пријатеља – потпорни штап са врхом у облику лавље главе и боджом, скривеним унутра, и више га се нисам сетио: није ми ни затребао.

На почетку је било психолошко тестирање. Испред мене су постављали слике и тражили да кажем на шта ме подсећају фигуре. Проверавали су ме на детектору лажи. Затим су ми постављали питања: могу ли да убијем човека? Могу ли да пуцам у бебу? Могу ли да минирам возило знајући да се у њему налазе жене и старци? Могу ли да гранатирам стамбене четврти, чак и када знам да су тамо цивили? Колико времена ћу да размишљам пре него што убијем противника? Ако сам у могућности да убијем или пустим, а да нико неће сазнати, шта ћу најрадије урадити? Бојим ли се смрти или рањавања? Желим ли да умрем? И тако даље. Одговарао сам просто. Увек сам спреман да убијем. Дете може бити жива бомба или може и само да пуца у тебе. Знам ја ту децу. Жене нису ни по чему ни боље ни горе од мушкараца. Каквог ђавола цивили траже у зони бојева? Чим видим противника или некога ко личи на противника, потрудићу се одмах да га убијем, а после ћу да размишљам. Ако можеш да убијеш или пустиш, боље је, за сваки случај, убити. Веома марљиво ћу избегавати смрт и рањавање, не желим да умрем, али понекад људи умиру, а војници умиру мало чешће од других људи. Нема смисла размишљати о томе, иначе је боље седети код куће и три пута дневно мерити свој крвни притисак, а не ићи на врућу тачку, на ратиште. Тестирање сам положио, с оценом „погодан”.

Моје чеченско порекло је изазивало забуну. Поготово зато што сам се пријавио сам, заобилазећи званичне и полужваничне

„чеченске” структуре. Рекао сам да немам никакве везе са Чеченском републиком, читав свесни живот провео сам у Петербургу, говорим и мислим на руском, никога од Кадировљевих службеника безбедности не знам нити желим да знам; ја сам засебан. Ова информација је поново проверена и потврђена. „Квачица” је уклоњена.

Најгоре ми је било са физичком припремом. Урадио сам тридесет пута склекове, али на једвите јаде сам се извукао два пута, нисам био у стању да истрчим крос, у спарингу нисам издржао ни минут: млади борац ме је нокаутирао ударцем ногом у слепоочницу. Борбу ножем нисам знао, па сам одустао од испита. Али зато сам на стрелишту освојио бодове са каматом: из аутомата, карабина и митраљеза пуцао сам самоуверено, мало лошије из пиштоља у покретне мете, али, такође, прихватљиво.

– Откуда навике пуцања? – упитао ме је инструктор помало сумњичаво.

– Ја сам Чечен.

– Знаш. Па шта?

– Имам пријатеља. Он је чувени филолог. Професор. По националности је помало Јеврејин. Једном је био код мене у гостима. Угледао је електрични пијанино. Сео је и засвирао Шуберта. Мислио сам да знам све о њему. Испоставило се да не знам. Чини ми се, да је угледао виолину, засвирао би и на виолини.

– Јасно.

Примили су ме. Потписао сам уговор. По уговору, упућени смо на прераду нафте као техничко особље. У вези са напетим околностима у држави одредишта, морали смо имати средства за самоодбрану и бити спремни за нестандартне ситуације. И то је све. Ситним словима је писало да је конзуларна подршка искључена, а приликом смрти услед несрећног случаја, повратак тела у отаџбину се не гарантује; али се гарантује исплата осигурања ближој родбини, коју је требало навести. Навео сам жену и сина.

Тек тада су почела права тестирања.

4.

Наш тренер и будући командант је носио униформу без знакова за разликовање, али захтевао је да га називамо „мој генерал”. Ратно име му је било „Леопард”. Био је то низак, здепаст човек, нешто млађи од мене, помало налик или на Татарина или на Финца. Његово право име и презиме нисмо знали. Он је руководио вежбом, али са нама је спроводио и политичку обуку. У свом специфичном кључу. Као родитељ, дао нам је нова имена. Леопард је мени, без много размишљања, наденуо ратно име „Чечен”. Није ми

се свидело. Рекао сам да је превише отрцано и да није очигледно. Не осећам се као Чечен, а и не личим. Изгледам као Словен.

– Ти? Шта, ти мислиш да ја нисам виђао Чечене? Сви сте такви. Као светлокоси, као своји. А кад се загледаш – звери. Ти си звер. Али „Звер” већ имамо. Зато ћеш ти да будеш Чечен. Питање је затворено.

Леопард нас је постројио на малом парадном полигону и, корачајући испред строја, обављао политички рад.

– Ви сте говна. Ако мислите да ћу вас калити, као наредници у америчким филмовима, подучавати опстанку и ратном послу, варате се. Сере ми се на вас. Нећу вас ја учити ничему. Ни остали инструктори. Што сами научите, добро је. Нећете – никога није брига. Завршних испита неће бити. На службени пут ће поћи сви. Већ сте потписали уговор. Не морате ништа да учите. Можете да не похађате наставу и по читав дан дркате у касарни. Боли ме курац за све. А знате ли зашто? Зато што сте ви месо. Половина вас ће да поцрка у првој доброј борби. Знате ли зашто су примили све, па чак и такве бескорисне наказе као што си ти, и ти, а ево и ти, масно парче говнета? Да би вас убили прве. Противник ће вас убити и помислити да је обавио свој посао. У ствари, само ће израсходовати муницију на говно. Једини вам је задатак – спасавање живота правих бораца, којих међу вама нема ни за курац. Поцркаће и они, али мало касније. Прво ће да обаве борбени задатак. А ваш задатак је да постанете мртво говно. Јасно?

– Тако је! – одговорили смо у хору.

– Ви сте наказе. Ви сте губитници. Ви сте говна. Али због тога што ћете да цркнете, наручилац ће да исплати по три милиона рубаља вашим женама. Никада не бисте били у стању да толико зарадите за читав свој усрани живот. Зато, када цркнете, неће нико заплакати. Свима ће бити само још боље. Ваше жене ће купити себи нове сисе и наћи праве мушкарце који ће да их јебу. Зато што ви нисте могли да их јебете. Вама се не диже. Ви сте бескорисно говно.

Леопард је посебно волео мене. Говорио је:

– Чечене, излази из строја!

Излазио сам.

– Чечене, диже ли ти се курац?

– Никако не, мој генерале!

– Тачно. Да ти се диже курац, седео би код куће и јебао своју жену, а не би се довукао овамо. Ти ћеш црћи, а твоју жену ће јебати други мушкарац, с истинским курцем, оваквим као што је мој. Дај ми адресу своје жене, први ћу да одем код ње. Казаћу јој да си цркао као смрдљиви комад говнета и изједати је. Она је лепа?

– Тако је, мој генерале!
– Добро. Тада ћу обавезно да је изјебем. Ко си био пре него што си потписао уговор?
– Писац, мој генерале!
– Ко, курво?
– Писац! Мој генерале!
– А шта си ти писао?
– Књиге, мој генерале!
– Књиге? И како су називане? *Рајн и мир? Збојом, оружје!*?

Три рајна друја?

– Никако не, мој генерале!
– Ако си ти писац, зашто те ја не знам? Зашто нисам читао ниједну твоју књигу? Мислиш да је твој генерал дебил и не чита књиге? Одговарај!

– Никако не! Ја не мислим да је мој генерал дебил, мој генерале!
– Како се презиваш? Акуњин? Сорокин? Лукјањенко?
– Никако не, мој генерале!
– Ја знам све писце. Ти ниси писац. Ти си говно. Понови!
– Ја сам говно, мој генерале!
– Нисам читао ниједну твоју књигу. Нико није читао ни једну твоју књигу. Зато што је све што си ти написао – говно. Понови.
– Написао сам говно, мој генерале!
– Можда мислиш да одеш у рат па после о томе напишеш књигу, постанеш богат и славан?

– Никако не, мој генерале!
– Тачно. Зато што нећеш ништа да напишеш. Нећеш се вратити. Ти ћеш црћи у првом боју. Зато што си ти говно. Мислиш да си ти јebene Ремарк? Одговарај!

– Никако не, мој генерале! Ја нисам јebene Ремарк.
– Ремарк је говно. И ти си говно.
– Тако је, мој генерале! Ремарк је говно!
– И ти си говно.

– Тако је, мој генерале!
– Добро, парче говнета. Стани у строј. Бандерлог, излази из строја! А ко си нам ти? Композитор? Рихард курва Вагнер?

– Никако не, мој генерале! Ја сам инжењер! – одговорио је мушкарац непропорционално дугих руку, којег је Леопард назвао Бандерлогом.

– Ти си био инжењер пре него што си потписао уговор. Сад си ти месо. И ти ћеш црћи. Разумео си ме? Понови!

– Ја сам месо. Ја ћу црћи. Мој генерале!

Тако смо се спремали за службени пут. Обука је трајала месец дана. Пуцали смо, учили да постављамо и уклањамо mine, трчали

под гас-маскама, возили борбена пешадијска возила, радили још нешто, али нико није инсистирао на обуци и нико нам није про-
веравао резултате. Ако желиш да преживиш – научићеш сам. Пред
крај месеца, Леопард ме је одредио да командујем одељењем од
осам људи. Рекао је:

– Ти си, Чечене, комад говнета. Али у твом говнету има мало
мозга. Ова седморица немају никаквог мозга. Све само говно. Иона-
ко ћете умрети. Али ти ћеш да им командујеш. Потруди се да не
поцркате врло брзо.

Зачудио сам се. Мени се чинило да ме он мрзи. Али увече пред
одлазак, Леопард је дошао код мене да попричамо о књижевности.
Питао је шта бих му посаветовао да прочита од новог. Само не
своје говно него праве књиге. Посаветовао сам. Леопард је одмах
скинуо нешто са интернета, прочитао и био задовољан. А још сам
му поклонио папирни примерак једне од омиљених књига, коју сам
понео са собом. Не знам да ли је стигао да је прочита.

Превела са руског
Рагмила Мечанин